

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Op 19 mei 2020 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen. Deze wet introduceert een nieuwe stichtingssystematiek voor scholen in zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs. In de nieuwe procedure is onder meer voorzien dat de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) een oordeel geeft over de te verwachten onderwijskwaliteit. Hiervoor gebruikt de inspectie een zogenaamd advieskader

2. Wie zijn betrokken?

Het advieskader is ontwikkeld door de inspectie van het onderwijs met betrokkenheid van OCW. Het advieskader wordt straks toegepast bij aanvragen voor nieuwe scholen en is dus van belang voor zowel bestaande als nieuwe besturen die een nieuwe school willen starten.

3. Wat is het probleem?

De wet Meer ruimte voor nieuwe scholen heeft een kwaliteitstoets over de te verwachten kwaliteit als onderdeel van de aanvraagprocedure voor een nieuwe school. Om deze toets op objectieve, consistente en heldere wijze uit te voeren en de minister hierover te adviseren, heeft de inspectie een advieskader nodig. Dit advieskader is nog niet vastgesteld.

4. Wat is het doel?

Het doel is om te zorgen voor een kwalitatief onderwijsaanbod, ook bij de start van een nieuwe school.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

In de huidige systematiek voor het stichten van een nieuwe school speelt de te verwachten kwaliteit geen enkele rol bij het besluit om een school al dan niet te bekostigen. Artikel 23 Grondwet bevat naast de vrijheid van onderwijs ook de verantwoordelijkheid van de regering om zorg te dragen voor de onderwijskwaliteit. Aan die verantwoordelijkheid kan beter invulling worden gegeven als een kwaliteitstoets al deel uitmaakt van de startprocedure. Daarom zal een aanvraag tot het starten van een nieuwe school nog voor de start getoetst worden op deugdelijkheidseisen die inzicht geven in de te verwachten kwaliteit van de school.

6. Wat is het beste instrument?

Het advieskader is het gebruikelijke instrument wat inspectie gebruikt voor het opstellen voor adviezen aan de minister. Daarom is het ook hier het gekozen instrument.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor burgers die een nieuwe school willen starten is het van belang dat vooraf helder is op welke manier de inspectie de te verwachten kwaliteit van een nieuwe school toetst. Met het advieskader kunnen ook burgers zichzelf hierover informeren. Voor de overheid heeft het tot gevolg dat het advieskader vooraf de werk- en handelswijze beschrijft van de toetsing en advisering over de te verwachten kwaliteit van een nieuwe school. Voor bedrijven en het milieu heeft dit advieskader geen gevolgen.